

**Indvindingstilladelse
Solbjerg Vandværk
Kirkebyen 66, 7950 Erslev**

03.09.2026

Stamdata for anlægget

Ejer:	Solbjerg Vandværk
Kontaktperson:	Per Kortbek
Anlægs ID:	62158
Adresse:	Kirkebyen 66, Solbjerg, 7950 Erslev
Matr.nr. og ejerlav:	2ab, Solbjerg By, Solbjerg
Indvindingsboringer:	DGU nr. 37.593 DGU nr. 37.1069 DGU nr. 37.843
Tilladt indvindingsmængde:	60.000 m ³ /år
Formål:	Forøgelse af indvindingsmængden af grundvand til almen vandforsyning
Gyldighedsperiode:	03.09.2026 – 03.09.2056
Erstatter tidligere tilladelse:	Endelig tilladelse til indvinding af 60.000 m ³ grundvand pr. år meddelt den 17. november 2017 af Morsø Kommune.
Dato for offentliggørelse:	Tilladelsen er offentliggjort på Morsø Kommunes hjemmeside www.mors.dk den 03.09.2026. Tilladelsen er sendt til: • Solbjerg Vandværk • Øster Jølby Vandværk • Ejere af Bindeleddet 2 • Danmarks Naturfredningsforening Morsø: dn-morsoe-sager@dn.dk og dn@dn.dk • Forbrugerrådet: fbr@fbr.dk • Danmarks Sportsfiskerforbund, Morsø: mlf@morslf.dk • Sundhedsstyrelsen: stps@stps.dk
Sagsnr.:	S2007-72987
Udarbejdet af:	Søren Nielsen Telefon nr.: 2328 6595 E-mail: smbn@morsoe.dk

Indhold

1. Indvindingstilladelse	3
Lovgrundlag	3
Bortfald af tilladelse	3
Erstatningsbestemmelser	3
2. Vilkår	4
3. Miljøteknisk beskrivelse	6
Anlæggets indretning	6
Vandforbrug	7
Råvandskvaliteten	8
Forureningstrusler	9
Påvirkning af grundvand og natur	9
4. Miljøtekniske vurderinger	12
Planer og programmer	12
Påvirkning af omgivelserne	13
Forureningstrusler	14
5. Partshøring	14
6. Klagevejledning	14
Bilagsgliste	16
Bilag 1. Oversigtskort over de aktive boringer	16
Bilag 2. Rambølls resultat kort fra grundvandsækningsmodelleringen	16
Bilag 3. Geologisk tværsnit fra indvindingsboringerne til nærmeste aktive boring	16
Bilag 4. Geologisk tværsnit fra indvindingsboringerne til søer (beskyttet) i indvindingsoplandet	16
Bilag 5. Geologisk tværsnit fra indvindingsboringerne til området, hvor der er registreret odder	16
Bilag 6. Geologisk tværsnit fra indvindingsboringerne til området, hvor der er registreret krybende ravnunkel og stor vandsalamander	16
Bilag 7. Screening for VVM-pligt	23

1. Indvindingstilladelse

Morsø Kommune meddeler hermed godkendelse til forøgelse af den årlige vandindvinding fra 60.000 m³ til 75.000 m³ grundvand til almen vandforsyning for Solbjerg Vandværk A.m.b.a. Indvindingens formål er almen vandforsyning, og der indvindes vand fra boring DGU nr. 37.593, DGU nr. 37.1069 og DGU nr. 37.843 beliggende på adressen Rebslagervej 20, Solbjerg, 7950 Erslev på matrikel 11bs, Solbjerg By, Solbjerg.

Der gives tilladelse til at indvinde maksimalt 75.000 m³ grundvand pr år til almen vandforsyning med en maksimal oppumpning 25 m³ pr. time tilsammen fra de tre boringer, DGU 37.593, DGU 37.1069 og DGU 37.843.

Tilladelsen udløber den 03. september 2056, jf. § 22 i Vandforsyningsloven¹. Hvis indvindingen til den tid ønskes fortsat, skal der søges om fornyet tilladelse.

Tilladelsen erstatter Morsø Kommunes tilladelse fra 17. november 2017 til indvinding af 60.000 m³ pr. år.

Lovgrundlag

Der meddeles hermed endelig tilladelse til indvinding af grundvand efter § 20 i Vandforsyningsloven.

Bortfald af tilladelse

Hvis vilkårene ikke overholdes, kan tilladelsen tilbagekaldes uden erstatning. jf. Vandforsyningslovens § 34.

Tilladelsen kan ligeledes tilbagekaldes uden erstatning, hvis der ikke er sket indvinding inden for et sammenhængende tidsrum af fem år, jf. Vandforsyningslovens § 35.

Erstatningsbestemmelser

Ifølge Vandforsyningslovens § 23 er ejer af anlægget erstatningspligtig for skader, forvoldt ved ændring af grundvandsstanden, i vandløb eller vandstanden i søer under prøveboringer, prøvepumpninger, udførelse og drift af indvindingsanlægget.

Hvis der ikke kan opnås forlig om eventuel erstatning, afgøres spørgsmålet af taksationsmyndighederne.

¹ [Bekendtgørelse af lov om vandforsyning m.v., nr. 1149 af 28. oktober 2024](#)

2. Vilkår

Indvindingstilladelsen meddeles på følgende vilkår i henhold til Vandforsyningsloven og Miljøbeskyttelsesloven:

VILKÅR I HENHOLD TIL VANDFORSYNINGSLOVEN

1. **Formål:** Der må indvindes grundvand til almen vandforsyning indenfor det forsyningsområde, der er fastlagt i den kommunale vandforsyningsplan, med eventuelle senere ændringer, for Solbjerg Vandværk.
2. **Gyldighedsperiode:** Tilladelsen gælder fra 03. september 2026 til 03. september 2056.
3. **Placering:** Vandværket ligger på Kirkebyen 66, Solbjerg, 7950 Erslev.
Der må indvindes grundvand fra boring DGU nr. 37.593, DGU nr. 37.1069 og DGU nr. 37.843 beliggende på adressen Rebslagervej 20, Solbjerg, 7950 Erslev på matrikel 11bs, Solbjerg By, Solbjerg placeret på vandværksgrund (se Bilag 1. Oversigtskort over de aktive boringer).
4. **Indretning og funktion:** Boring, overbygning, indvindings-, behandlings- og udpumpningsanlæg skal være indrettet i overensstemmelse med Brøndborerbekendtgørelsen² og gældende norm for indretning af almene vandværker (DS 442).

Udvidet vand behandling skal være i overensstemmelse med *Vejledning for udvidet vandbehandling*³.

Væsentlig udbedring eller ændring af anlægget kræver tilladelse fra Morsø Kommune jf. Vandforsyningslovens § 21.
5. **Vandmængde:** Der må indvindes op til 75.000 m³ pr. år.

Der må indvindes op til 25 m³ pr. time tilsammen fra de tre boringer, DGU 37.593, DGU 37.1069 og DGU 37.843.
6. **Indberetning af vandmængde:** Den oppumpede vandmængde for et givent år (1. januar-31. december) skal indberettes årligt til kommunen inden den 1. februar det efterfølgende år.
7. **Mængdekontrol:** Den indvundne vandmængde skal måles med en vandmåler. Målemetoden kan til enhver tid ændres af kommunalbestyrelsen jf. Drikkevandsbekendtgørelsen⁴ § 31.
8. **Pejlinger og påvirkning af omgivelser:** Boringerne skal pejles mindst fire gange årligt i ro og under drift. Pejlingerne skal ske i januar, april, juli og oktober. Resultatet af pejlingerne skal gemmes i 10 år og skal på forlangende kunne sendes til Morsø Kommune, jf. Vandforsyningslovens § 22 stk. 3.

² [Bekendtgørelse om udførelse og sløjfning af boringer og brønde på land, nr. 1260 af 28. oktober 2013](#)

³ [Vejledning om videregående vandbehandling, nr. 38 af 2. oktober 2019](#)

⁴ [Bekendtgørelse om vandkvalitet og tilsyn med vandforsyningsanlæg, nr. 1272 af 31. oktober 2025](#)

9. **Vandkvalitet og analyser:** Vandkvaliteten skal kontrolleres og leve op til de til enhver tid gældende krav i Drikkevandsbekendtgørelsen.

Morsø Kommune fastsætter hyppighed og omfang af drikkevandsanalyser i en selvstændig afgørelse om kontrolprogram.

10. **Vandbehandling:** Vandet må gennemgå en simpel vandbehandling, hvilket omfatter iltning og filtrering gennem sandfilter.

Yderligere skal vandet gennem en videregående vandrensning i form af filtrering med aktivt kul samt UV-behandling, som skal leve op til de vilkår, der fremgår af tilladelsen til udvidet vandbehandling på Solbjerg Vandværk.

11. **Udledning af filterskyllevand:** Filterskyllevandet skal ledes til regnvandsledning via bundfældningstank i overensstemmelse med "Tilladelse til afledning af filterskyllevand" fra den 17. januar 2018.

12. **Behandling af slam:** Det bundfældede slam fra bundfældningstanken skal bortskaffes regelmæssigt til et godkendt modtageranlæg efter Morsø Kommunes anvisning, medmindre analyseresultater sandsynliggør andre anvendelsesmuligheder.

VILKÅR I HENHOLD TIL MILJØBESKYTTELSESLOVEN*

13. **Fredningsbælte (10 meter):** Der fastsættes efter Miljøbeskyttelseslovens⁵ § 24 et fredningsbælte med 10 meter i radius omkring boringerne.

Indenfor fredningsbæltet må der ikke gødes, bruges gifte eller bekæmpelsesmidler, eller i øvrigt anbringes eller bruges stoffer, der kan forurene grundvandet. Fredningsbæltet skal være permanent markeret med f.eks. hegn, kampesten eller beplantning.

Fredningsbæltet skal sikres med tinglysning.

14. **25 meter-zone:** Der fastsættes efter Miljøbeskyttelseslovens § 21 b, at anvendelse af pesticider, dyrkning og gødsning til erhvervsmæssige og offentlige formål må ikke foretages inden for en radius på 25 meter fra en boring, der indvinder grundvand til almene vandforsyninger.

15. **Beskyttelsesområde (300 meter):** Der udlægges efter Miljøbeskyttelseslovens § 22 et beskyttelsesområde på 300 meter i radius omkring boringerne. Indenfor beskyttelsesområdet kan der ikke forventes tilladelse til afledning eller nedsivning af spildevand.

* Miljøbeskyttelsesloven stiller strengere krav til 10 meter-fredningsbæltet og 25 meter-zonen omkring den almene vandforsynings boringer, end de risikovurderede og/eller tinglyste rådighedsindskrænkninger i vandværkets boringsnære beskyttelsesområder (BNBO). Vilkår 13 og 14 er dermed skærpende i forhold til kravene i re-

⁵ [Bekendtgørelse af lov om miljøbeskyttelse, nr. 1742 af 22. december 2025](#)

sten af BNBO. Bemærk, at de mest restriktive krav stilles til området indenfor 10 meter-fredningsbæltet, dernæst 25 meter-zonen, herefter BNBO og til sidst 300 meter-beskyttelsesområdet, der er beskrevet i vilkår 15.

3. Miljøteknisk beskrivelse

Morsø Kommune har i denne tilladelse behandlet Solbjerg Vandværks ansøgning om forøgelse af tilladelse til indvinding af 75.000 m³ grundvand pr. år. Indvindingen foregår fra borerne DGU nr. 37.593, DGU nr. 37.1069 og DGU nr. 37.843 beliggende på adressen Rebslagervej 20, Solbjerg, 7950 Erslev på matrikel 11bs, Solbjerg By, Solbjerg. Placeringen af borerne kan ses i Bilag 1.

Vandindvindingen forsyner forbrugerne i Solbjerg Vandværks forsyningsområde, med 152 forbruger, heraf 3 store landbrug som aftager ca. 75 % af det udpumpede vand på ansøgningstidspunktet. Grunden til at Solbjerg Vandværk søger en forøgelse af deres nuværende indvindingstilladelse er at de i 2023 har udpumpet 62.370 m³ og de forventer at få brug for op til 75.000 m³ de kommende år, da de har 3 større svinebrug som har planer om at udvide produktionen i de kommende år.

Anlæggets indretning

Boringerne

Beskrivelse af de tre borer fremgår af Tabel 1. De tre borer ligger tæt på hinanden indenfor ca. 100 meter. Overordnet består geologien ved borerne fra terræn og nedefter af et cirka 8-9 meter tykt lag af moræneler (ler, siltet, sandet, olivenbrun, kalkfri,) efterfulgt af cirka 9-12 meter smeltevandssand (sand, mest mellem, svagt gruset, brungrå, kalkholdig), hvorefter der er et cirka 4 m tykt lag af moræneler og derefter er der et smeltevandssand lag på 8-12 m, som udgør det primære grundvandsmagasin som der bliver indvundet fra.

Tabel 1. Beskrivelse af Solbjergs borer

		DGU 37.593	DGU 37.1069	DGU 37. 843
Boring	Alder	2. august 1963	1. januar 1966	1. juni 1977
	Dybde	33 m	36 m	35 m
	Andel af den totale indvinding	1/3	1/3	1/3
Filtersætning	Dybde*1	27-33 m.u.t.	-	29-35 m.u.t.
Råvandspumpe	Alder	-	-	-
	Ydelse	-	-	-
Pejling ikke-i-drift	Dato	30. maj 1973	-	11. september 2002
	Ro-vandspejl	22,75 m.u.t.	-	21,4 m.u.t.
Pejling i-drift	Dato	2. august 1963	1. januar 1966	1. juni 1977
	Pumpeid	-	-	-
	Pumpeydelse	22 m ³ /time	20 m ³ /time	22 m ³ /time
	Vandspejlssænkning	4,7 m	-	2,3 m
Lerdæklag i den mættede zone	Tykkelse	4,1 m	-	4,7 m

*1 m.u.t. = meter under terræn.

Pumpestrategi og nødforsyning

Der pumpes grundvand samtidig fra alle 3 borer, DGU-nr. 37.593, 37.1069 og 37.843.

Der er etableret mulighed for nødforsyning med strøm via traktordrevet nødgenerator. Nødgeneratoren står ved vandværket, men der vil skulle lånes en traktor hos en af storforbrugerne eller vandværksformanden.

Vandværket har ikke en nødforsyningsledning til andre vandværker.

Behandlingsanlæg

Råvandet iltes med kompressor, og der foretages filtrering gennem to trykfiltre med en samlet filterkapacitet på 16 m³/t. Der sker ingen tilsætning af stoffer til vandet.

Videregående vandbehandling

I forbindelse med ansøgningen om indvindingstilladelse har Solbjerg Vandværk også ansøgt om fornyelse af tilladelse til videregående vandbehandling. Der er tale om en femårig tilladelse til vandbehandling bestående af et kulfilteranlæg samt UV-behandling. Vandet ledes gennem kulfilteranlæg og derefter gennem UV-anlæg med henblik på at fjerne nedbrydningsprodukter. Efter behandlingen føres vandet videre til en rentvandsbeholder.

Beholder og udpumpningsanlæg

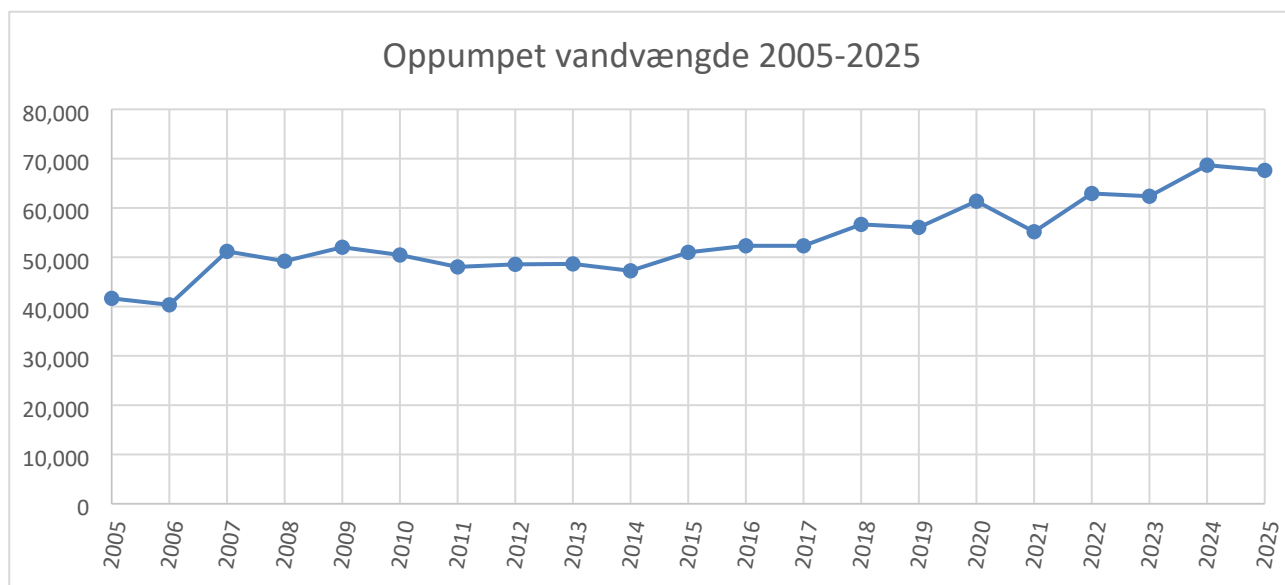
Vandværkets har en rentvandsbeholder med en kapacitet på 75 m³ og er sidst inspiceret i 2014. Vandværket opererer med 4 rentvandspumper, alle en ydeevne på 6 m³/t og fra 2008. Vandværket har en trykforøger med en kapacitet på 17 m³.

Filterskylning og udledning

Filterskylning sker med vand og luft, og filtrene skylles 2 gange i ugen af en skyllepumpe med en ydelse på 12 m³/t med en varighed på 10 min. Vandværket har en bundfældningstank, som tømmes efter behov, men minimum hvor skyllevandet er uforstyrret i ca. 72 timer, før det udledes til en regnvandsledning.

Vandforbrug

De sidste 20 år har de indvundne vandmængder været mellem 40.000 og 70.000 m³ pr. år. På figur 1 ses udviklingen i oppumpede mængder vand pr. år i denne periode. De oppumpede mængder har været stigende de sidste 20 år og 5 ud af de sidste 6 år har vandværket oppumpet mere end de 60.000 m³/år som der har været tilladelse til.

Figur 1. Grafen viser Solbjerg Vandværks oppumpede vandmængde pr. år i perioden 2005–2025. X-aksen angiver år, og y-aksen angiver vandmængde (m³).

Råvandskvaliteten

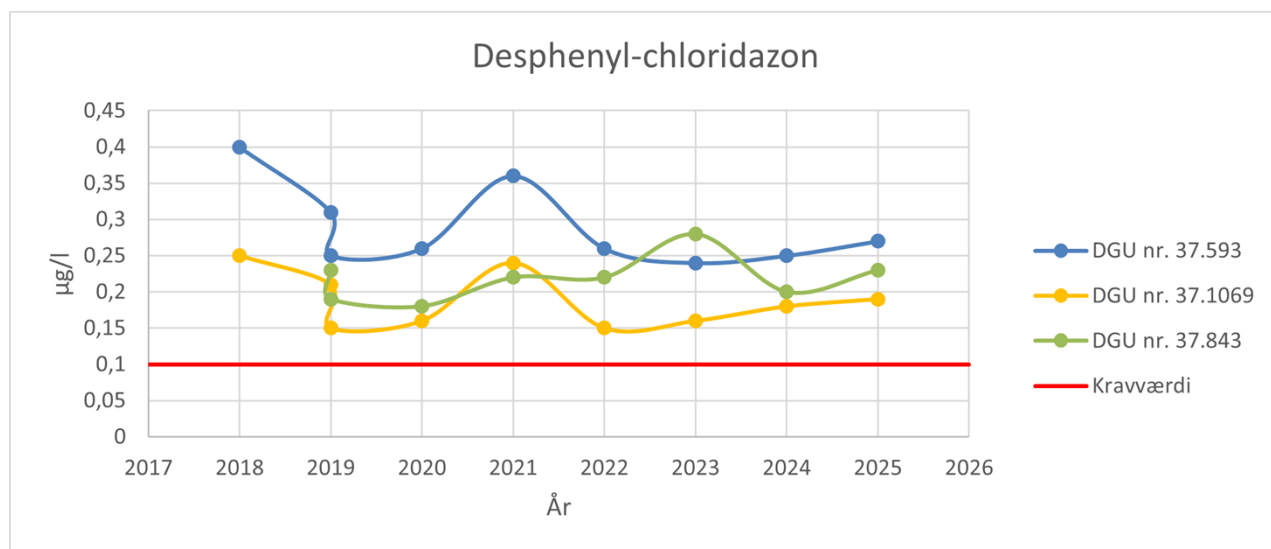
Grundvandet fra de tre indvindingsboringer indeholder nitrat.

- DGU nr. 37.593 indeholder 18 mg/l i seneste måling, generelt faldende.
- DGU nr. 37.1069 indeholder 17 mg/l i seneste måling, generelt faldende.
- DGU nr. 37.843 indeholder 1,5 mg/l i seneste måling, stabil lavt indhold.

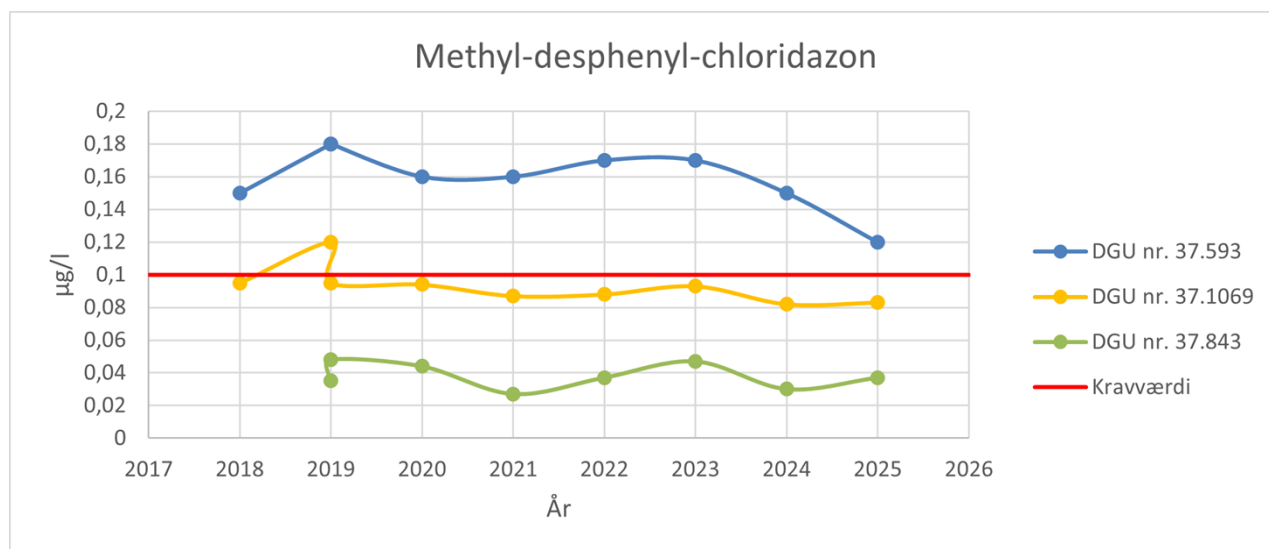
Grænseværdien er 50 mg/l i henhold til drikkevandsbekendtgørelsen, for nitrat i grundvand, hvilket alle borerne holder sig under.

I september 2018 blev der konstateret overskridelser af kravværdien på 0,1 µg/l for desphenyl-chloridazon og methyldesphenyl-chloridazon i alle tre borer ved Solbjerg Vandværk (Figur 2 og Figur 3). På den baggrund meddelte Morsø Kommune i december 2018, i samråd med Styrelsen for Patientsikkerhed, en toårig dispensation til overskridelse af grænseværdien, hvor første år var afsat til afklaring af løsningsmuligheder og andet år til implementering af den valgte løsning. Da samtlige borer er påvirket, kan problemet ikke løses ved intern blanding af vand. Vandværket har derfor undersøgt fem principielle løsningsmuligheder, herunder lukning af vandværket, overboring, etablering af ny boring, tilslutning til nabovandværk samt etablering af videregående vandrensning. Efter en samlet vurdering af økonomi, forsyningssikkerhed og risiko for fortsat pesticidpåvirkning valgte vandværket etablering af vandrensning med aktivt kul og UV-behandling.

Efter etablering af videregående vandbehandling overholdes alle kravværdier for pesticider og nedbrydningsprodukter hos forbrugerne.

Figur 2. Koncentrationer af desphenyl-chloridazon målt i borerne DGU nr.: 37.1069, 37.843 og 37.593 over tid. Den røde linje angiver gældende kravværdi for desphenyl-chloridazon i drikkevand.

Figur 3. Koncentrationer af methyl-desphenyl-chloridazon målt i borerne DGU nr.: 37.1069, 37.843 og 37.593 over tid. Den røde linje angiver gældende kravværdi for methyl-desphenyl-chloridazon i drikkevand.

Yderligere er der påvist et lavt indhold af Chlorothalonilamid sulfonsyre (R417888), N,N-dimethylsulfa-mid (DMS) og 4-Bis-amido-3,5,6-trichlorobenzenesulfonat i råvandet som vandværket indvinder. Det højeste indhold af disse stoffer er 4-Bis-amido-3,5,6-trichlorobenzenesulfonat i DGU nr. 37.1069 på 0.02 µg/l hvor kravværdien er 0.1 µg/l.

Forureningstrusler

Indvindingsboringerne på Rebslagervej 10 kan potentielt være truet af pesticidforurening fra nærliggende arealer. Ca. 250 m nordvest for borerne har der siden 1969 ligget en maskinstation, som ifølge Regionens afgørelse af 29. oktober 2020 ikke er kortlagt, da interview med nuværende og tidligere grundejer har oplyst, at der ikke er udført sprøjtearbejde på ejendommen.

Derudover ligger borerne i nærheden af arealer, hvor der er indikation på påvirkning fra pesticid-punktkilder. Regionen har oplyst, at der på landbrugsejendommen matr.nr. 7g, Solbjerg By, Solbjerg (Annettesvej 4, 7950 Erslev) kan have været anvendt pesticider. Regionen gennemførte i 2021 en undersøgelse af ejendommen, hvor de gennemgik historik samt foretog interviews med ejerne og landbruget på Annettesvej 4, 7950 Erslev for at vurdere, om der havde været håndtering af pesticider, som kunne udgøre en mulig punktkilde til forurening. På baggrund af resultater fra PID-målinger blev der ikke foretaget jordanalyse, da der ikke blev registreret PID-udslag, som kunne indikere at der var en forurening.

Påvirkning af grundvand og natur

Rambøll har udarbejdet en rapport, der undersøger, hvordan en øget indvinding fra Solbjerg Vandværk kan påvirke de sårbare naturtyper omkring Solbjerg Kildeplads. Resultatkortet fra rapporten fremgår af Bilag 2 og viser den simulerede grundvandssænkning i området omkring kildepladsen ved en forøget indvinding på 75.000 m³ grundvand om året.

Vurderingen i forhold til andre vandindvindingsboringer og naturområder er foretaget inden for en maksimal afstand af 1 kilometer fra Solbjerg Vandværks indvindingsboringer. Herefter vurderes det, at afstanden til indvindingen er så stor, at påvirkningen af vandindvindingsboringer og naturområder ikke vil være væsentlig.

Grundvandsindvindinger

Der ansøges om øget indvindingstilladelse til almen vandforsyning fra boringerne med DGU nr. 37.843, 37.1069, og 37.593.

De tre boringer ligger tæt på hinanden indenfor ca. 100 meter.

Der er ca. 900 meter til den nærmeste aktive vandindvindingsboring (37.1084) med anden ejer end ansøger. Indenfor en radius på ca. en kilometer fra den ansøgte indvinding er der i alt 4 aktive vandindvindingsboringer, DGU nr. 37.1084 og Øster Jølby Vandværks boringer DGU nr. 37.663, 37.621 og 37.800 (Bilag 2).

DGU nr. 37.1084 er en brønd med en dybde på 10 meter. Der indvindes fra et sandlag i intervallet 5,0–9,6 m.u.t. På Bilag 3 fremgår et geografisk tværsnit fra Solbjerg kildeplads til boringen DGU nr. 37.1084. Tværsnittet viser, at Solbjergs indvindingsmagasin ophører og ikke strækker sig frem til boringen DGU nr. 37.1084. Det vurderes derfor, at der ikke indvindes fra det samme grundvandsmagasin. Grundvandssænkingsmodellen viser, at den teoretiske påvirkning ved boringen vil være -0,02 meter. Samlet vurderes det, at Solbjergs indvinding ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af DGU nr. 37.1084.

De tre boringer ved Øster Jølby Vandværk (DGU nr. 37.663, 37.621 og 37.800) indeholder ingen af de pesticidrester eller nedbrydningsprodukter (desphenyl-chloridazon, methyl-desphenyl-chloridazon, N,N-dimethylsulfamidysyre eller 4-bis-amido-3,5,6-trichlorobenzensulfonat) som er fundet i Solbjerg Vandværks boringer. Ved Øster Jølby Vandværk er der heller ikke påvist nitrat, som ellers er fundet i Solbjerg Vandværks tre boringer. Potentialekurverne viser, at grundvandet fra Solbjerg Vandværks boringer vil strømme mod Øster Jølby Vandværks boringer, med en lav strømningshastighed. På den baggrund vurderes det, at Solbjerg Vandværk og Øster Jølby Vandværk indvinder vand fra to forskellige vandmagasiner.

Rambølls grundvandssænkingsmodel viser, at den maksimale beregnede grundvandssænkning i Solbjerg Vandværks indvindingsmagasin er 0,26 meter ved Solbjerg Vandværks kildeplads. I en afstand af ca. 400 meter fra boringerne er den simulerede grundvandssænkning 0,06 meter i Solbjerg Vandværks indvindingsmagasin. Ifølge modellen er der ingen påvirkning i det område, hvor Øster Jølby Vandværks boringer er beliggende.

Det vurderes, at den øgede indvinding ikke medfører en væsentlig påvirkning af Øster Jølby Vandværks boringer. Dette skyldes, at Solbjerg Vandværk og Øster Jølby Vandværk indvinder vand fra to forskellige grundvandsmagasiner, samt resultaterne fra Rambølls grundvandssænkingsmodel som viser der ikke vil ske nogen påvirkning.

§ 3-natur og vådområder

Inden for indvindingsoplandet til Solbjerg Vandværk er der registreret to § 3-beskyttede søer, beliggende på henholdsvis matr.nr. 13b og 13a, Solbjerg By, Solbjerg.

Søen på matr.nr. 13b ligger ca. 500 meter nordvest for indvindingsboringerne og har et areal på ca. 350 m², mens søen på matr.nr. 13a ligger ca. 580 meter mod nord og har et areal på ca. 250 m².

På baggrund af det geologiske tværsnit, som fremgår af Bilag 3, vurderes det, at der ikke er hydraulisk kontakt mellem søerne og grundvandsmagasinet, idet begge søer er beliggende i et område domineret af ler, som udgør et lavpermeabelt lag mellem overfladen og det primære grundvandsmagasin.

Rambølls grundvandssænkingsmodel (Bilag 2) viser, at den maksimale beregnede grundvandssænkning ved forøget grundvandsindvinding være ca. 0,02 m i det område hvor søerne ligger. Her skal det siges at grundvandssænkning er i det lag hvorfra der indvindes, så den reelle grundvandssænkning i det øverste lag, hvor søerne ligger, forventes at være endnu mindre.

Det vurderes, at søerne ikke vil blive påvirket af den øgede indvinding fra kildepladsen for Solbjerg Vandværk.

Der forekommer ikke øvrige § 3-naturarealer eller vådområder inden for indvindingsoplandet eller inden for det område, hvor Rambølls grundvandssænkingsmodel viser, at der sker en grundvandssænkning. Det vurderes derfor, at områder uden for disse to afgrænsninger ikke vil blive påvirket væsentligt.

Natura 2000-områder og habitatnatur

Det nærmeste Natura 2000-område er Habitatområde H177 "Mågerodde og Karby Odde" og Fuglebeskyttelsesområde F25 "Mågerodde og Karby Odde". Områderne er beliggende ca. 5 km mod sydvest.

Nærmeste habitatnatur er et surt overdrev beliggende cirka 5,4 km sydvest for den ansøgte indvinding.

Rambølls grundvandssænkingsmodel viser, at der ikke vil ske nogen påvirkning af naturhabitaterne, idet de ligger uden for det område, hvor der sker en grundvandssænkning.

Grundet den store afstand til indvindingsboringerne og Rambølls grundvandssænkingsmodel vurderes det, at disse områder ikke bliver påvirket af den ansøgte indvinding.

Bilag IV-arter

Bilag IV-arter med leve-, raste-, og ynglesteder samt jagtområder i vådområder eller andre våde naturtyper (f.eks. vandløb) kan påvirkes af vandindvinding, hvis vandindvindingen sænker vandstanden, så området indskrænkes eller tørrer ud. Markfirben, Birkemus, visse arter af flagermus er bilag IV-arter, der potentielt kan træffes på Mors, men som ikke påvirkes i væsentligt omfang af vandindvinding.

Bilag IV-arter, der kan være til stede på Mors, og som er afhængige af våd natur:

- Damflagermus
- Vandflagermus
- Odder
- Grøn mosaikguldsmed
- Stor vandsalamander
- Spidssnudet frø
- Strandtudse

Registreret bilag IV-arter inden for en radius på ca. 2,5 km fra den ansøgte indvinding:

1. Odder (*Lutra lutra*)
 - a. Rødlistekategorier: Sårbar = Arten har en høj risiko for at blive truet, hvis de nuværende negative forhold fortsætter.
2. Krybende ranunkel (*Ranunculus reptans*)
 - a. Rødlistekategorier: Truet = Arten har en meget høj risiko for at uddø i Danmark på kort sigt.

3. Stor vandsalamander (*Triturus cristatus*)

- a. Røddlistekategorier: Livskraftig = Arten er ikke i fare for at blive udryddet nationalt

Odder er registreret i et område med en Å på matr.nr. 17, Mellem Jølby, Solbjerg, som ligger ca. 840 meter sydøst for indvindingsboringerne. Et geologisk tværsnit viser, at det grundvandsmagasin, som Solbjerg Vandværk indvinder fra, ikke strækker sig til det Å område, hvor odderen er registreret (Bilag 5). Det betyder at der sandsynligvis ikke er hydrologisk kontakt mellem de to områder. Rambølls grundvandssænkingsmodel (Bilag 2) viser at der ikke vil ske nogen påvirkning af det Å område hvor odderen er registreret. Det vurderes derfor, at der ikke sker en væsentlig påvirkning af det område, hvor odderen er registreret, og indvindingen vurderes dermed ikke at have nogen indvirkning på arten.

Krybende ranunkel og stor vandsalamander er registreret i et område med en sø på matr.nr. 4i, Erslev By, Erslev, som ligger ca. 2,3 meter sydøst for indvindingsboringerne. Et geologisk tværsnit viser, det samme som for odderen, at der ikke er hydrologisk kontakt mellem kildenpladsen og søområdet med krybende ranunkel og stor vandsalamander (Bilag 5). Rambølls grundvandssænkingsmodel (Bilag 2) viser at der ikke vil ske nogen påvirkning af det Å område hvor krybende ranunkel og stor vandsalamander er registreret. Det vurderes derfor, at der ikke sker en væsentlig påvirkning af det søområde, hvor krybende ranunkel og stor vandsalamander er registreret, og indvindingen vurderes dermed ikke at have nogen indvirkning på arten.

Alle øvrige registrerede bilag IV- eller rødlistearter forekommer længere væk fra indvindingsboringerne end odderen, Krybende ranunkel og stor vandsalamander. På baggrund af den store afstand vurderes det, at eventuelle påvirkninger af disse arters levested ikke vil være væsentlige.

4. Miljøtekniske vurderinger

Morsø Kommune har på baggrund af det fremsendte ansøgningsmateriale og den gennemførte screening vurderet følgende:

- Der ikke foreligger samfundsmæssige hensyn, der hindrer, at der meddeles tilladelse til en forøgelse af indvindingen.
- Forudsætningerne for den fortsatte vandindvinding er ikke væsentligt ændret i forhold til det eksisterende grundlag for indvindingen.
- En reduktion af tilladelsen til indvinding af grundvand vil ikke medføre en væsentlig påvirkning af miljøet.
- Det ansøgte projekt ikke er i strid med kommuneplanen, lokalplaner, vandforsyningsplanen, statslige udpegninger (OSD og indsatsområder), råstofplanen eller vandområdeplanerne.

Planer og programmer

Kommunalt

Vandforsyningsplan

Der er ikke noget i Morsø Kommunes vandforsyningsplan, som forhindrer, at der kan gives tilladelse til den ansøgte mængde.

Kommuneplan

Matrikel nr. 11bs, Solbjerg By, Solbjerg, hvor boringerne er beliggende på, ligger indenfor et område med særlige drikkevandsinteresser (OSD), delvist i kystnærhedszone 4 – kystbagland, og i et område med ønsket skovrejsning.

Lokalplaner

Vandværket og borerne er beliggende i landzone uden lokalplan.

Indsatsplan

Der er ikke endnu lavet en indsatsplan for grundvandsbeskyttelse for området. Solbjerg Vandværks BNBO er risikovurderet til ikke at skulle beskyttes. BNBO skal ikke beskyttes da alle tre af Solbjerg Vandværks borer har en stabil koncentration af desphenyl-chloridazon og methyldesphenyl-chloridazon over grænseværdien på 0,1 µg/liter og to af borerne indeholder nitrat med en koncentration på 17-18 mg/l.

Nationalt og regionalt

Råstofplan 2024 – Region Nordjylland

Vandværk og borer ligger ikke indenfor nogen udpegede råstofområder.

Vandområdeplan 2021-2027

Der er ingen målsatte vandløb indenfor borerne's indvindingsopland, og drikkevandsindvindingen er derfor ikke til hinder for Vandområdeplan 2021-2027's målsætninger for overfladevand.

Vurderinger

Morsø Kommune vurderer, at den ansøgte vandindvinding ikke strider mod kommunens kommuneplan, lokalplaner, indsatsplan eller vandforsyningsplan.

Det vurderes derudover, at den ansøgte indvinding ikke strider mod Råstofplan 2024⁶ samt vandområdeplanen⁷.

Påvirkning af omgivelserne

Påvirkning af andre vandindvindinger

I Vandforsyningsplanen er det skønnet, at Solbjerg Vandværk maksimalt kan indvinde 130.000 m³/år uden, at ressourcen bliver overudnyttet.

Der er omkring 900 meter til nærmeste private drikkevandsboring, beliggende på Bindeleddet 2, samt ca. 1 km til de nærmeste vandforsyningsboringer tilhørende Øster Jølby Vandværk.

Ud fra grundvandsækningsmodelleringen vil en øget indvinding ikke væsentligt påvirke de nærmeste drikkevandsboringer.

Kommunen har vurderet, at den ansøgte vandindvinding ikke vil få uacceptable følgevirkninger for de øvrige vandindvindinger i nærområdet.

Påvirkning af § 3-natur og vådområder

Der er lavet en vurdering af påvirkningen på våd natur og vandløb, og det vurderes, at en fortsat indvinding på maksimalt 75.000 m³ årligt ikke vil have væsentlig betydning for de våde naturtyper.

⁶ [Råstofplan 2024, af d. 24. februar 2025 med senere tillæg.](#)

⁷ [Vandområdeplanerne 2021-2027, af d. 15. juni 2023.](#)

VVM-screeningen

Projektet er omfattet af miljøvurderingslovens bilag 2. Projektet skal derfor screenes for potentiel væsentlig indvirkning på miljøet. Kommunen har foretaget en screening i henhold til kriterierne i miljøvurderingslovens bilag 6.

Afgørelsen for VVM-screeningen for en øget indvinding fra 60.000 m³ til 75.000 m³ grundvand om året er vedlagt denne tilladelse. VVM-screeningen viser, at en øget indvindingstilladelse ikke væsentligt vil påvirke miljøet.

Forureningstrusler

Indvindingsboringerne på Solbjergs kildeplads, Rebslagervej 10, kan være truet af pesticider fra mulige nærliggende punktkilder. Der har været en maskinstation 250 m nordvest som ikke er kortlagt, fordi det er blevet vurderet at der ikke er blevet brugt sprøjtemidler på ejendommen. En nærliggende landbrugs-ejendom (Annettesvej 4) kan have brugt pesticider. Region Nordjylland har udarbejdet en forureningsundersøgelse, som påviste, at der ikke var noget jordforurening på ejendommen. Morsø Kommune vurderer, at der ikke er nogen påvirkning fra de mulige nærliggende punktkilder.

Partsvurdering

Der er foretaget en vurdering af, hvilke parter der har en væsentlig interesse i afgørelsen. Da den ansøgte indvinding kan have betydning for nærliggende vandforsyningsanlæg, vurderes det relevant at gennemføre partshøring af følgende parter:

- Bindeleddet 2 (DGU nr. 37.1084) – som nærliggende indvinding med potentiel påvirkning af grundvandsressourcen.
- Øster Jølby Vandværk – som lokal vandforsyning med mulig interesse i ændrede indvindingsforhold i området.

Mors kommune har vurderet at der ikke vil ske en væsentlig påvirkning af disses parter.

Det vurderes, at der ikke er andre parter, som bliver påvirket af Solbjerg Vandværks grundvandsindvinding.

5. Partshøring

Morsø Kommune har sendt et udkast til forøget vandindvindingstilladelse og afgørelse om, at der ikke er krav om miljøvurdering i partshøring fra den 12. juni 2026 til den 26. juni 2026. Udkastet blev sendt til Solbjerg Vandværk, ejere af Bindeleddet 2 og Øster Jølby Vandværk. Morsø Kommune har ikke modtaget nogen kommentarer.

Offentliggørelse

Afgørelsen vil blive offentliggjort på Morsø Kommunens hjemmeside, www.mors.dk, den 03. september 2026.

6. Klagevejledning

Denne afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, indtil 4 uger efter at afgørelsen er offentliggjort. Afgørelsen kan påklages af:

- Afgørelsens adressat
- Enhver, der må antages at have individuel, væsentlig interesse i sagens udfald

- Danmarks Naturfredningsforening
- Danmarks Sportsfiskerforbund Forbrugerrådet.

Klagefristen udløber den 01. oktober 2026.

Klage over afgørelsen skal ske til Miljø- og Fødevareklagenævnet via Klageportalens forside. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk.

Ved klage skal der betales et gebyr, hvis størrelse er oplyst i klageportalen. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Ved ønske om at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal klager sende en begrundet anmodning til Morsø Kommune. Vi sender anmodningen videre til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt fritagelse kan meddeles.

Hvis der er indkommet klager ved klagefristens udløb, vil sagens parter blive underrettet.

Søgsmål

Ifølge vandforsyningslovens § 81 og miljøbeskyttelseslovens § 101 kan afgørelser efter denne lov prøves ved domstolene. En evt. sag skal anlægges inden 6 måneder efter at afgørelsen er truffet.

Morsø Kommune gør opmærksom på, at alle har mulighed for at få aktindsigt i denne sag.

Venlig hilsen

Søren Nielsen
Miljømedarbejder

Bilagsgliste

Følgende bilag er vedlagt efter denne side:

Bilag 1. Oversigtskort over de aktive boringer

Bilag 2. Rambølls resultatkort fra grundvandsækningsmodelleringen

Bilag 3. Geologisk tværsnit fra indvindingsboringerne til nærmeste aktive boring

Bilag 4. Geologisk tværsnit fra indvindingsboringerne til søer (beskyttet) i indvindingsoplandet

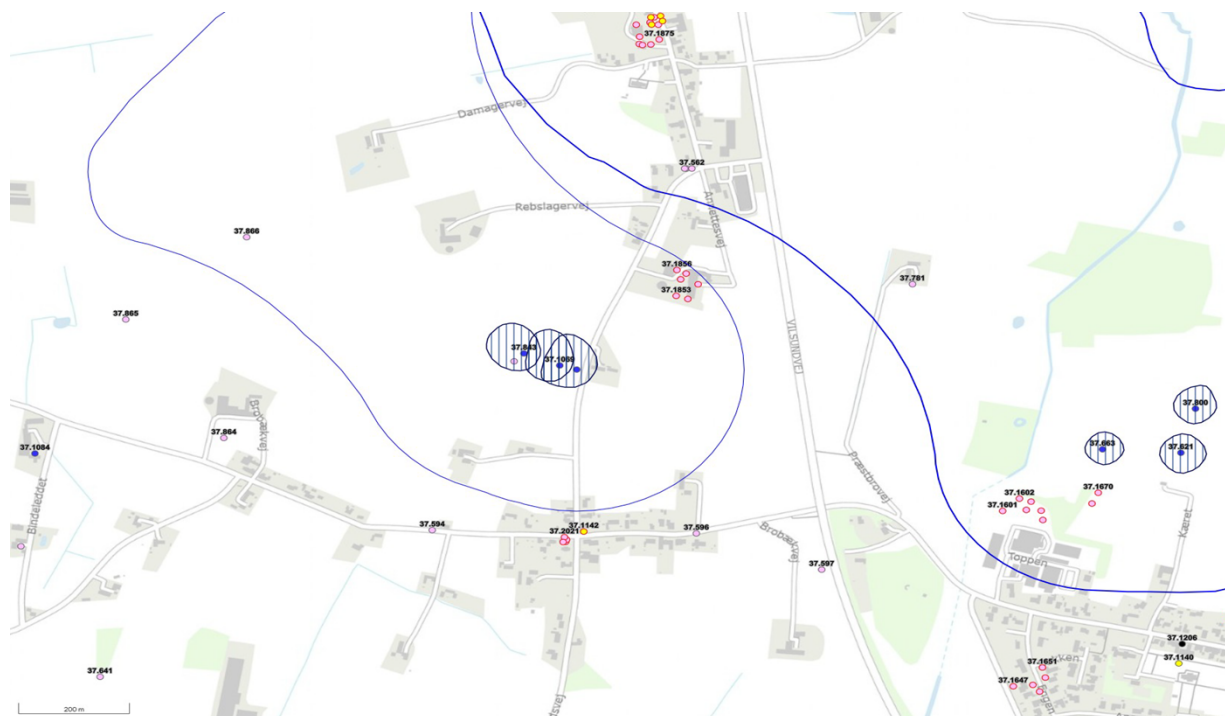
Bilag 5. Geologisk tværsnit fra indvindingsboringerne til området, hvor der er registreret odder

Bilag 6. Geologisk tværsnit fra indvindingsboringerne til området, hvor der er registreret krybende rannunkel og stor vandsalamander

Kopi er sendt til:

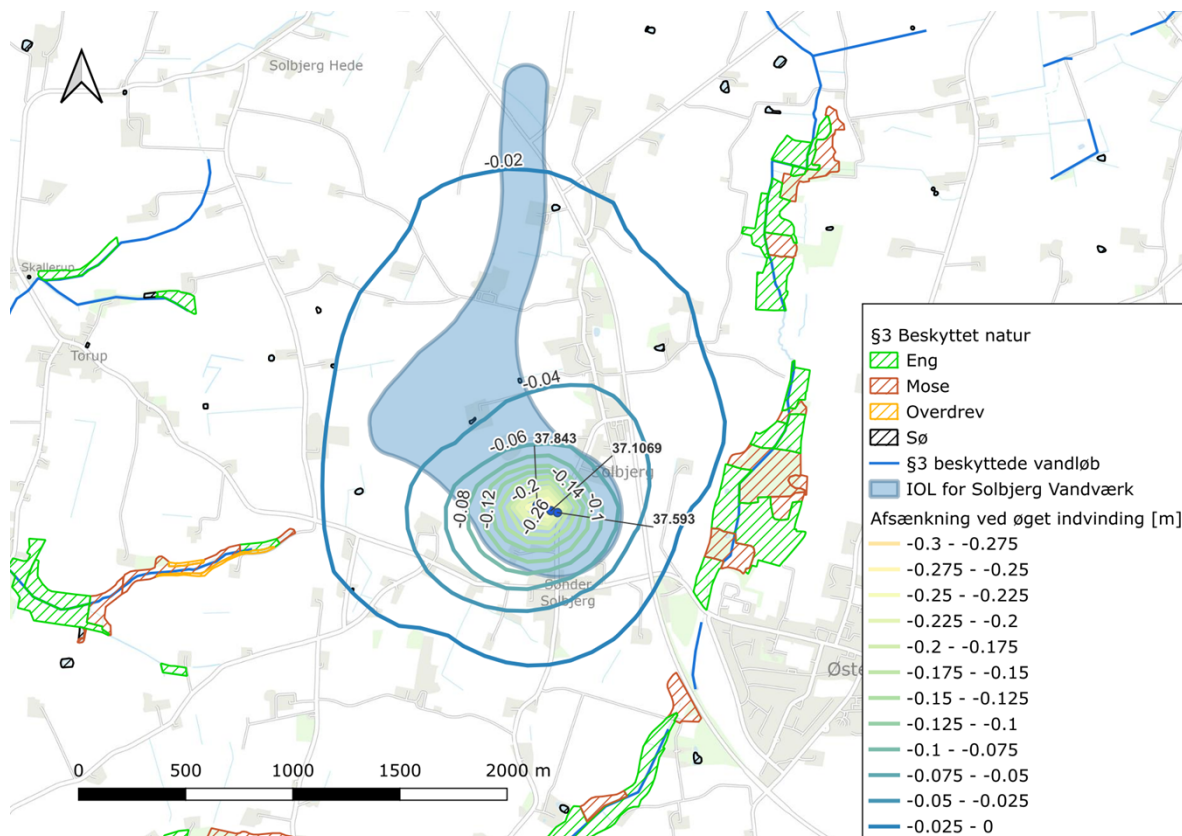
- Ejere af Bindeleddet 2
- Øster Jølby Vandværk
- Danmarks Naturfredningsforening Morsø: dnmorsoe-sager@dn.dk
- Forbrugerrådet: fbr@fbr.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Morsø: mlf@morslf.dk

Bilag 1. Oversigtskort over de aktive boringer

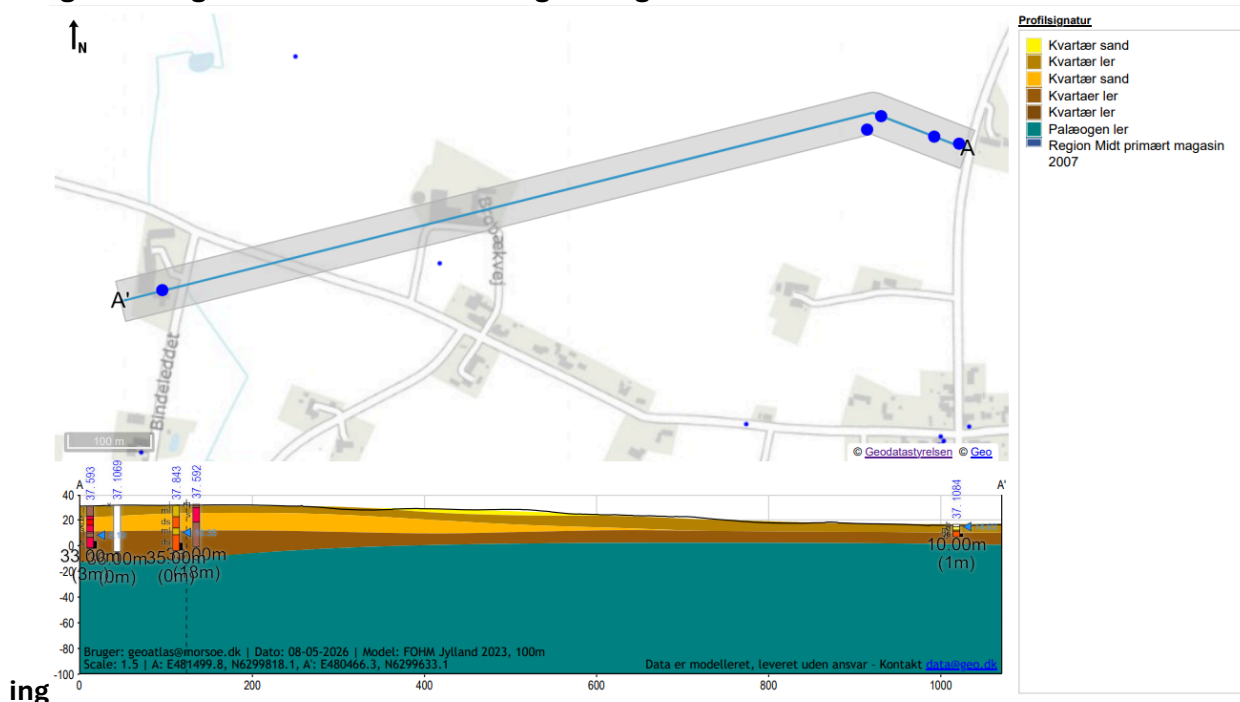
Bilag 1. Oversigt over de tre boreriger ved Solbjerg. De blå markeringer angiver aktive boreriger, mens gule og pink markeringer repræsenterer sløjfede- og miljøboreriger. Sortskraverede områder markerer BNBO. Det område, der er afgrænset af en blå linje omkring et lyseblåt felt, repræsenterer indvindingsoplandet.

Bilag 2. Rambølls resultat kort fra grundvandsænkingsmodelleringen

Bilag 2. Den simulerede grundvandssænkning som kan ske ved en forøget grundvandsindvind fra Solbjergs kildeplads på 75.000 m³/år. De farvekodede konturbånd viser den simuleret grundvandssænkning i det grundvandsmagasin hvor Solbjergs vandindvindingsboringer er filtersat. Den maksimale beregnet sænkning er 0,28 meter. Derudover fremgår nærliggende §3-beskyttede naturtyper (enge, moser, overdrev og søer), samt §3-beskyttede vandløb, hvilket muliggør en vurdering af potentielle miljømæssige konsekvenser i forhold til naturbeskyttelsesinteresser. Den viste IOL (indvindingsopland) markerer det område, hvorfra grundvandet forventes at strømme mod kildepladsen.

Bilag 3. Geologisk tværsnit fra indvindingsboringerne til nærmeste aktive bor-

ing

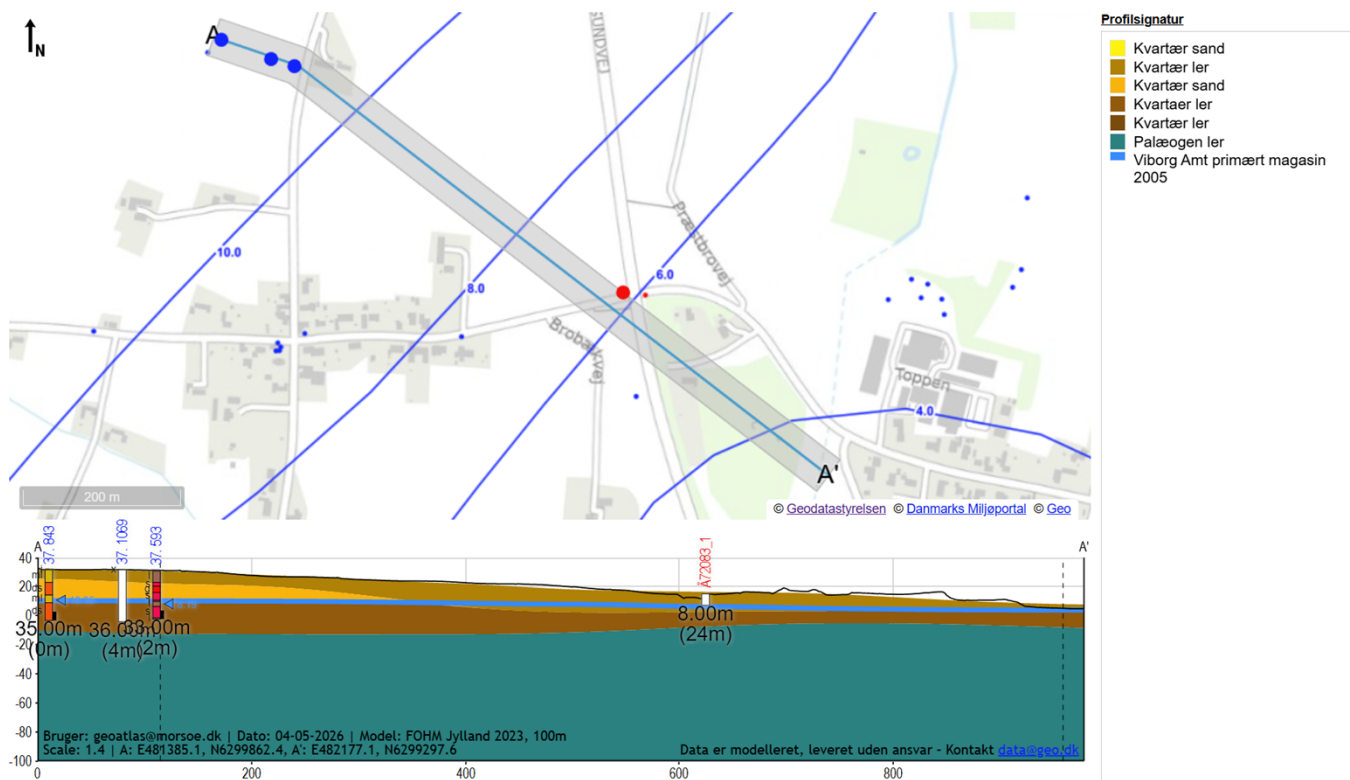
Bilag 3. Oversigtskort og tilhørende geologisk tværsnit fra GeoAtlas. Det geologisk tværsnit viser lagfølgen fra Sdr. Dråbys indvindingsboringer (DGU nr. 37.593, DGU nr. 37.1069 og DGU nr. 37.843) til nærliggende aktiv boring. Lagfølgen er baseret på modeldata fra FOHM Jylland 2023.

Bilag 4. Geologisk tværsnit fra indvindingsboringerne til søer (beskyttet) i indvindingsoplandet

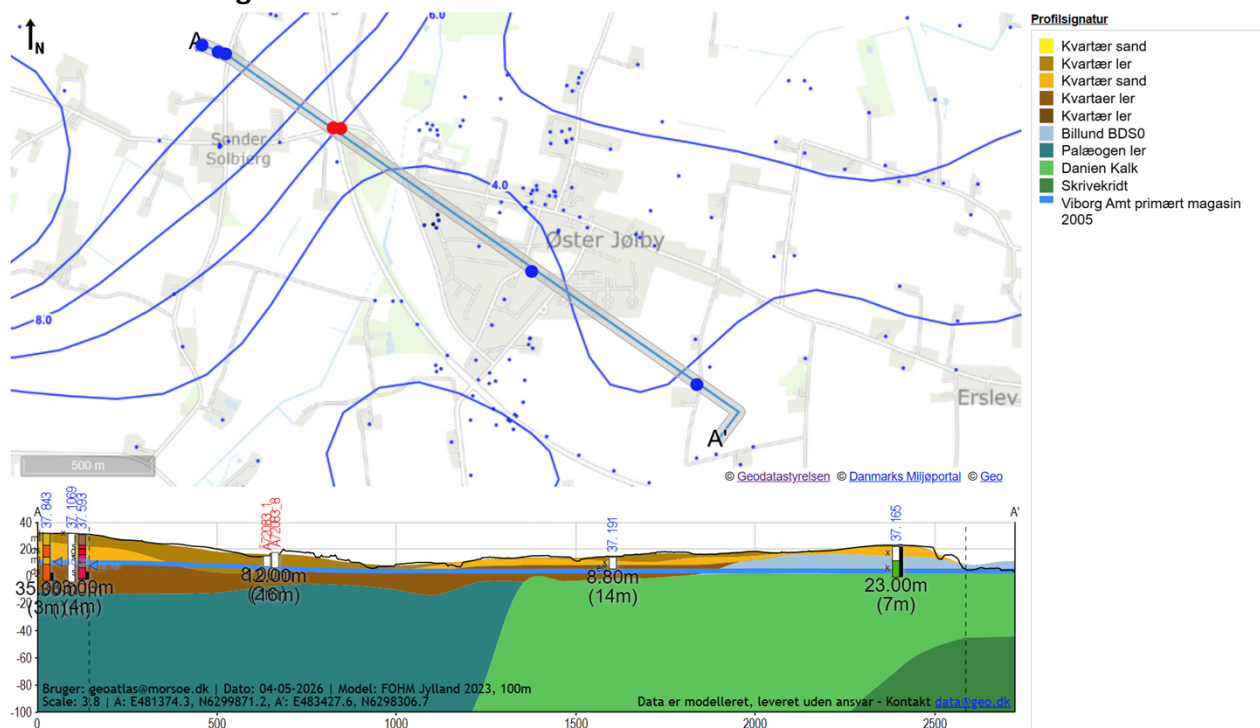
Bilag 4. Oversigtskort og tilhørende geologisk tværsnit fra GeoAtlas. Det geologisk tværsnit viser lagfølgen fra Sdr. Dråbys indvindingsboringer (DGU nr. 37.593, DGU nr. 37.1069 og DGU nr. 37.843) til nærliggende søer. Lagfølgen er baseret på modeldata fra FOHM Jylland 2023.

Bilag 5. Geologisk tværsnit fra indvindingsboringerne til området, hvor der er registreret odder

Bilag 5. Oversigtskort og tilhørende geologisk tværsnit fra GeoAtlas. Det geologisk tværsnit viser lagfølgen fra Sdr. Dråbys indvindingsboringer (DGU nr. 37.593, DGU nr. 37.1069 og DGU nr. 37.843) til området hvor der er registreret odder. Lagfølgen er baseret på modeldata fra FOHM Jylland 2023.

Bilag 6. Geologisk tværsnit fra indvindingsboringerne til området, hvor der er registreret krybende ranunkel og stor vandsalamander

Bilag 6. Oversigtskort og tilhørende geologisk tværsnit fra GeoAtlas. Det geologisk tværsnit viser lagfølgen fra Sdr. Dråbys indvindingsboringer (DGU nr. 37.593, DGU nr. 37.1069 og DGU nr. 37.843) til området hvor der er registreret krybende ranunkel og stor vandsalamander. Lagfølgen er baseret på modeldata fra FOHM Jylland 2023.